

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΩΝ «Αλεξίπτωτο» την ώρα της πτώσης

✎ γράφει ο Νίκος Κεχαγιάογλου

Ο αριθμός των συνεταιριστικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα, όλων των νομικών μορφών, είναι αξιοσημείωτα μεγάλος. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι συνέταιροι εργάζονται μαζί για την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης. Μερικές φορές οι συνέταιροι είναι εικονικοί και έχουν χρησιμοποιηθεί για να εξυπηρετήσουν άλλα συμφέροντα όπως φορολογική αποφυγή, κληρονομικές τακτοποιήσεις, ένταξη σε ασφαλιστικά ταμεία κλπ. Εφόσον η επιχείρηση λειτουργεί κανονικά, οι εταίροι της είναι αλληλοεξαρτώμενοι και το ποσοστό συνεισφοράς τους είναι απολύτως απαραίτητο για να επιτευχθεί το προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

Η δημιουργία μιας εταιρίας μεταξύ συνεταίρων εξυπηρετεί δύο βασικές σκοπιμότητες: Κοινούς επαγγελματικούς στόχους και οράματα & οικονομική και ψυχολογική αμοιβαιότητα. >

Οι επαγγελματικοί στόχοι και επιδιώξεις, τα οράματα και οι προσδοκίες, έχουν γίνει αποδεκτά από τους συνεταιρούς, οι οποίοι αποφασίζουν να δημιουργήσουν μια οικονομική οντότητα η οποία θα εισέλθει στον ανταγωνισμό με συγκεκριμένο σχεδιασμό, στόχους και στρατηγική. **Οι ρόλοι είναι μοιρασμένοι και διακριτοί και η αλληλεπίδραση απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργικότητα του οργανισμού.**

Οι προσλήψεις και οι απολήψεις συναποφασίζονται, η στρατηγική συνοψογράφεται και το brand name της επιχείρησης είναι προέκταση των προσώπων/προσωπικότητων που απαρτίζουν τον συνεταιρισμό. Παράλληλα δεν νοείται συνεταιρισμός χωρίς την αίσθηση της ασφάλειας που ποικιλοτρόπως δημιουργείται εξαιτίας αυτού. Η ασφάλεια αυτή προέρχεται κυρίως από την εμπιστοσύνη που απολαμβάνουν τα μέλη του μεταξύ τους και την οικονομική αλληλεξάρτηση. Κανείς λογικός άνθρωπος δεν θα διακίβευε τα οικονομικά του συμφέροντα συνεργαζόμενος με κάποιον που δεν θα κέρδιζε την εμπιστοσύνη του. Συγχρόνως η ψυχολογική αλληλεπίδραση που δημιουργείται και αναπτύσσεται μεταξύ των εταιρών διαχρονικά, ενισχύει τα θεμέλια του οργανισμού, ενώ ταυτόχρονα κάνει πιο δυνατές και στέρεες τις διαπροσωπικές τους σχέσεις.

Τα οράματα, οι κοινές επιδιώξεις, η φιλία, η ομοιογένεια, τα σχέδια για το μέλλον, το αυριανό σημαντικό ραντεβού ακυρώνονται δια παντός. Ένα δυσάρεστο αλλά αναπόφευκτο συμβάν που δυστυχώς δεν εμφανίζεται πάντα την ώρα που «πρέπει»...

ΞΑΦΝΙΚΑ ΕΝΑ ΠΡΩΙ...

Ξαφνικά ένα πρωί όλα τα ανωτέρω ανατρέπονται οριστικά. Τα οράματα, οι κοινές επιδιώξεις, η φιλία, η ομοιογένεια, τα σχέδια για το μέλλον, το αυριανό σημαντικό ραντεβού ακυρώνονται δια παντός. Ένα δυσάρεστο αλλά αναπόφευκτο χαρακτηριστικό της ανθρώπινης φύσης είναι και η θνητότητα. Δυστυχώς δεν εμφανίζεται πάντα την ώρα που «πρέπει». Καθένας έχει τα δικά του όρια και τις προδιαγραφές. Ο θάνατος όμως εκτός από τις συναισθηματικές και ψυχολογικές του επιπτώσεις, αφήνει πίσω του τεράστια οικονομική αιμορραγία, ενώ προβλήματα που κανένας δεν είχε διανοηθεί τώρα εμφανίζονται. Η πιθανότητα να συμβεί απώλεια ενός συνetaίρου κατά τη διάρκεια του εργασιακού/παραγωγικού βίου είναι εξαιρετικά μεγάλη. Ο πίνακας (1) στη σελίδα 47 εμφανίζει την στατιστική πιθανότητα απώλειας ενός στελέχους ως την ηλικία των 65 ετών. Αν υπάρχουν δύο συνetaίροι 35 ετών, η πιθανότητα θανάτου ενός εκ των δύο είναι 47%, ενώ αν είναι τρεις η πιθανότητα είναι 61%. Δεν αποτελεί ατυχία λοιπόν αν συμβεί κάτι. Αποτελεί τύχη αν δε συμβεί!

ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΕΝΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΥ

Σε μια προσωπική μου περίπτωση, 3 αδελφία είχαν μια αντιπροσωπεία ηλεκτρονικών συστημάτων ασφαλείας, ιδιαίτερα

εύρωστη και δυναμική. Ο μεσαίος αδελφός πέθανε από ανακοπή στα 41 του χρόνια. Μετά από μερικούς μήνες η νόμιμη κληρονόμος του, η σύζυγος, διεκδίκησε πολύ δυναμικά την είσοδό της στην επιχείρηση, μαζί μάλιστα με τον καινούριο της σύντροφο. Επακολούθησαν ομηρικές μάχες και διενέξεις ως την φυσική αυτοκαταστροφή της εταιρίας ακριβώς 2 χρόνια μετά τον θάνατο του αδελφού... Οι συνέπειες από την απώλεια ενός συνetaίρου ή μετόχου πλήττουν: **την ίδια την εταιρία, τους επιζώντες ιδιοκτήτες και τους φυσικούς κληρονόμους του.**

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Σε επιχειρήσεις με στενό ιδιοκτησιακό καθεστώς όπως οι ελληνικές, η διοίκηση και η ιδιοκτησία είναι συνήθως ταυτόσημες έννοιες. Οπότε μια απώλεια μπορεί να προκαλέσει σοβαρότατες δυσλειτουργίες στην λειτουργία της επιχείρησης. **Το μέγεθος των συνεπειών εξαρτάται από το πόσο σημαντικό ήταν το πρόσωπο αυτό για την κερδοφορία της επιχείρησης.** Επιπροσθέτως θα προκληθούν νομοτελειακά διαφορές μεταξύ των επιζώντων συνetaίρων, των κληρονόμων και άλλων στελεχών για την αναπήρωση του κενού που προκλήθηκε.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΖΩΝΤΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΥΣ

Οι επιζώντες συνetaίροι έχουν ξεκάθαρο συμφέρον να συνεχίσουν την λειτουργία της επιχείρησης. Αυτό όμως μπορεί να έρθει σε σύγκρουση με τον εκτελεστή της διαθήκης ή τους κληρονόμους. Ο μεν θα βιάζεται να πληρώσει τους φόρους και τις δαπάνες τακτοποίησης της κληρονομιάς, οι δε θα πιέζονται για άμεσο εισόδημα, με αποτέλεσμα να ζητήσουν ρευστό από την επιχείρηση. Οι συνetaίροι όμως θα θέλουν να επανεπενδύσουν τυχόν κέρδη και να συνεχίσουν απρόσκοπτο το έργο τους.

Ασχέτως αν οι κληρονόμοι και ο εκτελεστής δεν έχουν την βούληση να βλάψουν την εταιρία, εντούτοις το αποτέλεσμα είναι το ίδιο: **Η ζωή της επιχείρησης αρχίζει να γίνεται πολύ δύσκολη...** Ο αποθανών συνetaίρος μπορεί να είναι μέτοχος πλειοψηφίας ή μειοψηφίας.

Αν είναι μέτοχος πλειοψηφίας, ο εκτελεστής ή η οικογένεια που ελέγχει τώρα την εταιρία, μπορεί να εκλέξει νέο διοικητικό συμβούλιο, να διορίσει νέα στελέχη και να αναδιοργανώσει την εταιρία προς όφελος των κληρονόμων. Οι παλιοί συνetaίροι μειοψηφίας θα υποχρεωθούν είτε να ακολουθήσουν αυτές τις εντολές είτε να παραιτηθούν. Υπάρχει η πιθανότητα το νέο ΔΣ να αποφασίσει τη διανομή μερίσμα-

τος, ακόμα κι αν χρειαστεί αυτό να χρηματοδοτηθεί εν μέρει από μια μείωση αμοιβών των επιζώντων συνεταιρίων. Σε ένα άλλο σενάριο οι κληρονόμοι μπορεί να θελήσουν να πουλήσουν τα μερίδιά τους στους επιζώντες. Αυτοί όμως θα έχουν μετρητά; Το τίμημα θα είναι δίκαιο; Αν οι κληρονόμοι στραφούν σε τρίτους για την πώληση των μεριδίων τους αυτό θα ικανοποιήσει τους επιζώντες συνεταιίρους;

Αν είναι μέτοχος μειοψηφίας, οι συνεταιίροι που έχουν την πλειοψηφία θα συνεχίσουν να ελέγχουν την εταιρία και οι δουλιές τους φαινομενικά δε θα απειληθούν.

Πρέπει όμως να εξετάσουμε σοβαρά κάποιες περιπτώσεις: Αν ο αποθανών συνεταιίρος βρισκόταν τοποθετημένος σε κάποια θέση στρατηγικής σημασίας για την επιχείρηση, τότε η απώλεια των δεξιοτήτων του μπορεί να έχουν σοβαρές επιπτώσεις για την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης, καθώς και στον κύκλο επιρροής που είχε στους πελάτες της.

Από την άλλη πλευρά οι κληρονόμοι του μειοψηφούντος μετόχου έχουν κάποια νόμιμα δικαιώματα, όπως δικαίωμα ψήφου στις συνελεύσεις, λήψη πληροφοριών σχετικά με τα οικονομικά στοιχεία, τα πελατολόγια, τις στρατηγικές της επιχείρησης κλπ και φυσικά το «δικαίωμα» να κάνουν δύσκολη την ζωή των υπολοίπων εφόσον το θελήσουν.

Η συμβατική σχέση εμπιστοσύνης που υπάρχει μεταξύ των συνεταιρίων μπορεί να θεωρηθεί ότι παραβιάστηκε από την πλειοψηφία ασχέτως αν αυτό έγινε με διαφορετική πρόθεση ή από κακή επιχειρηματική κρίση. Τα δικαστήρια φροντίζουν με ιδιαίτερη συμπόνια τους μειοψηφούντες και τους κληρονόμους και τους προστατεύουν όπως κάθε αδύναμο πολίτη.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥΣ

Η οικογένεια του θανόντος έχει αμεσότητα ανάγκη το εισόδημα που έφερνε ως τώρα στο σπίτι, για να καλυφθούν οι άμεσες υποχρεώσεις. Η εξάρτηση από αυτό το εισόδημα είναι δεδομένη. Οι δαπάνες εξαιτίας του θανάτου ίσως είναι ανυπόφορες. Η νέα κατάσταση είναι ζοφερή αφού τώρα οι κληρονόμοι θα υποστούν:

- Την απώλεια μισθού του θανόντος
- Την απώλεια μερισμάτων. Οι επιζώντες συνεταιίροι δεν έχουν καμία διάθεση να προσφέρουν μερίσματα σε τρίτους την στιγμή που αυτοί κάνουν όλες τις δουλιές και αναλαμβάνουν τις ευθύνες της επιχείρησης. Οι εταιρίες με στενό ιδιοκτησιακό καθεστώς πολύ σπάνια πληρώνουν μερίσματα, αφού οι μέτοχοι ψηφίζουν αυξήσεις μισθών στον εαυτό τους για την ιδιότητά τους σαν υπάλληλοι. Οπότε οι μετοχές που θα έχουν στην κατοχή τους οι κληρονόμοι δε θα έχουν καμιά αξία εκτός αν μπορέσουν να τις πουλήσουν.

Είναι ξεκάθαρο ότι ο θάνατος ενός συνεταιίρου μπορεί να δημιουργήσει σοβαρότητα προβλήματα ακόμα και για την ίδια την επιβίωση της επιχείρησης.

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ

Υπάρχουν μερικές διαθέσιμες λύσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν:

- Ρευστοποίηση της επιχείρησης
- Πώληση της εταιρίας εν λειτουργία
- Οι κληρονόμοι να γίνουν ενεργοί υπάλληλοι
- Οι κληρονόμοι να πουλήσουν το μερίδιό τους σε τρίτο
- Οι κληρονόμοι να πουλήσουν το μερίδιό τους στους επιζήσαντες συνεταιίρους

ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Σε μερικές περιπτώσεις είναι η καλύτερη επιλογή:

- Όταν ο αποθανών ήταν η μόνη πλουτοπαραγωγική πηγή εσόδων της επιχείρησης και οι ικανότητές του ήταν ο ακρογωνιαίος λίθος για την λειτουργία της
- Όταν οι επιζώντες συνεταιίροι δεν ενδιαφέρονται να αγοράσουν το μερίδιο του θανόντος
- Όταν δεν υπάρχει βιώσιμη διοίκηση από τους κληρονόμους

ΠΩΛΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Ίσως η πώληση της εταιρίας εν λειτουργία να αποφέρει ένα καλύτερο τίμημα για τους συνεταιίρους και τους κληρονόμους απ' ότι η ρευστοποίηση. Όμως οι συνθήκες διαπραγμάτευσης δεν θα είναι ιδανικές. Ο ενδιαφερόμενος πιθανόν θα είναι ανταγωνιστής ο οποίος φυσικά θα θελήσει να εκμεταλλευτεί την δύσκολη θέση στην οποία περιήλθε η επιχείρηση μετά την αποβίωση ενός συνεταιίρου. >

ΟΙ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΝΕΡΓΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Αυτή η επιλογή είναι ιδιαίτερα ελκυστική για αυτούς που πιστεύουν ότι η εταιρία θα συνεχίσει να αναπτύσσεται στο μέλλον. Μπορεί η σύζυγος ή τα παιδιά του θανόντος να έχουν εξαιρετικό ταλέντο στη διοίκηση ή άλλα ιδιαίτερα προσόντα που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη της. Δυστυχώς αυτό δε συμβαίνει συχνά. Συνήθως οι κληρονόμοι είναι χωρίς εμπειρία και ανίκανοι να φέρουν σε πέρας δύσκολες και υπεύθυνες εργασίες. Αυτό προκαλεί δυσάρεσκα στους υπόλοιπους συνεταιρούς οι οποίοι δουλεύουν για να πληρώνουν τους άλλους. Ακόμα χειρότερα, η ανθρώπινη χημεία που υπήρχε με τον θανόντα δεν μπορεί να ανακτηθεί με κανέναν τρόπο.

Αν οι κληρονόμοι έχουν την πλειοψηφία, οι επιζώντες θα υποφέρουν και θα αναζητήσουν άλλες επαγγελματικές διεξόδους. Αν έχουν την μειοψηφία, δεν θα έχουν μια πηγή εισοδήματος στην οποία θα μπορούν να βασιστούν αφού θα εξαρτώνται από αποφάσεις στις οποίες δεν μπορούν να παρέμβουν.

ΟΙ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ ΠΩΛΟΥΝ ΤΟ ΜΕΡΙΔΙΟ ΤΟΥΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟ

Οι κληρονόμοι είτε γιατί αδυνατούν να συμμετάσχουν στην επιχείρηση, είτε γιατί προβλέπουν το αδιέξοδο συμμετοχής σε μια συνεταιρική επιχείρηση, είτε γιατί έχουν άμεση ανάγκη ρευστών, αποφασίζουν την πώληση των μεριδίων τους σε τρίτο. Προτεραιότητα έχουν οι επιζήσαντες συνεταιρείοι οι οποίοι όμως μπορεί να αδυνατούν να πληρώσουν το τίμημα. Τότε θα στραφούν σε κάποιο ανταγωνιστή. Η τιμή πώλησης ασφαλώς δε θα είναι η καλύτερη δυνατή. Το τίμημα μπορεί να είναι πολύ μικρό και η πληρωμή του να γίνει σε πολλές δόσεις. Οι επιζώντες εταίροι θα βρεθούν στην εξαιρετικά δυσάρεστη θέση είτε να ανεχθούν την διοίκηση ενός ανταγωνιστή - αν είναι μειοψηφούντες - είτε τις αρνητικές επιρροές και την εκνευριστική στάση ενός συνεταιρού μειοψηφίας.

ΟΙ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ ΠΩΛΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΖΩΝΤΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΥΣ

Όπως και με την πώληση σε τρίτους, ανακύπτουν και σε αυτή την περίπτωση ορισμένα προβλήματα.

Το πρώτο πρόβλημα είναι η συμφωνία επί της τιμής.

Η οικογένεια του απολεσθέντος ζητάει αποτίμηση της επιχείρησης σύμφωνα με το εισόδημα που λάμβανε από αυτήν, παραβλέποντας το γεγονός ότι αυτό το εισόδημα ήταν ο μισθός του εκλιπόντα. Έτσι οι επιζώντες δεν είναι πρόθυμοι να αποδεχτούν μια τέτοια συμφωνία. Οι επιζώντες αν έχουν την πλειοψηφία μπορούν αρνηθούν να πληρώσουν ακόμα και μια λογική τιμή, ενώ αν έχουν την μειοψηφία μπορεί να εξαναγκαστούν σε παραίτηση.

Το δεύτερο πρόβλημα είναι η χρηματοδότηση. Ακόμα και αν το τίμημα συμφωνηθεί, τα χρήματα που θα βρεθούν; Ακόμα και αν η εταιρία έχει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία

είναι πολύ δύσκολο αυτά να μετατραπούν σε χρήμα. Ακόμα και αν προέλθουν από δάνειο, αυτό θα γίνει ένα τεράστιο φορτίο στους επιζώντες, άκρως ανασταθτικό για την πρόοδο της επιχείρησης.

Τέλος, ακόμα κι αν συμφωνηθεί πληρωμή των μεριδίων με δόσεις, τότε μπαίνουν και οι δύο εταίροι σε καθεστώς ομηρείας: οι μεν επιζώντες θα έχουν ένα τεράστιο οικονομικό φορτίο να υποφέρουν κάτι που θα αφαιρέσει ιπποδύναμη καθαρών σκέψεων για αποφάσεις ανάπτυξης της επιχείρησης, οι δε κληρονόμοι θα εξαρτώνται από την μελλοντική επιτυχία της επιχείρησης και την ικανότητα των εναπομεινάντων συνεταιρών.

Η ΠΙΟ ΚΑΘΑΡΗ ΚΑΙ ΞΑΣΤΕΡΗ ΛΥΣΗ...

Νομίζω ότι όλοι ανεξαιρέτως θα παραδεχτούν πως το καλύτερο δυνατό σενάριο θα είναι να δημιουργηθούν ξαφνικά χρήματα την ώρα που πρέπει, τα χρήματα αυτά να είναι όσα ακριβώς ζητάνε οι κληρονόμοι του θανόντος, οι επιζώντες συνεταιρείοι να τους τα δώσουν χωρίς κανένα ενδοιασμό, παίρνοντας σαν αντίληγμα το μερίδιο του πρώην συνεργάτη τους και ελέγχοντας πλήρως την επιχείρηση από εδώ και στο εξής. . .

Η πιο καθαρή και ξásτερη λύση σε όλο τον πολιτισμένο κόσμο

Η πιο καθαρή και ξásτερη λύση είναι η προσυμφωνημένη αγοραπωλησία εταιρικών μεριδίων μεταξύ συνεταιρών μέσω ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής...

αποτελεί η **προσυμφωνημένη αγοραπωλησία εταιρικών μεριδίων μεταξύ συνεταιρών** μέσω ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής. Οι εταίροι εν καιρώ ειρήνης κάθονται σε ένα τραπέζι και συζητώντας ήρεμα και όμορφα όπως αυτοί ξέρουν, αποτιμούν με δικά τους υποκειμενικά κριτήρια την αξία της επιχείρησής τους. Σε αυτή την μεθοδολογία αποτίμησης περιλαμβάνονται στοιχεία που από λίγο ως καθόλου δε θα τα περιλάμβανε στην αποτίμησή του οποιοσδήποτε υποψήφιος αγοραστής όπως αέρας, φήμη, προοπτικές, επαγγελματικά μυστικά, λοιπά εν εξελίξει project. **Η τιμή της επιχείρησης με αυτή τη μέθοδο αποτίμησης είναι η τελειότερη.** Όλοι συμφωνούν και συνυπογράφουν. Εν συνεχεία συνάπτουν από ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο ζωής με ασφαλισμένο κεφάλαιο το ποσό που αντιστοιχεί στην αξία του μεριδίου του καθενός. Εφόσον συμβεί ο θάνατος, τότε η ασφαλιστική εταιρία πληρώνει το ασφαλισμένο κεφάλαιο στους δικαιούχους και αυτοί με τη σειρά τους έχουν την υποχρέωση να μεταβιβάσουν τα μερίδιά τους στους επιζήσαντες συνεταιρείους.

ΕΙΝΑΙ ΤΟΣΟ ΑΠΛΟ:

Θα ήταν απλούστατο αν το Υπουργείο Οικονομικών αντιλαμβανόταν πόσο σπουδαία υπηρεσία θα προσέφερε στην οικονομία και στην κοινωνία εξασφαλίζοντας την επιβίωση των επιχειρήσεων μετά τον θάνατο ενός φυσικού προσώπου.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το φορολογικό αντικίνητρο: Τα ασφάλιστρα δεν εκπίπτουν από τις δαπάνες των επιχειρήσεων, ενώ το ασφάλισμα (η αποζημίωση λόγω θανάτου) θα θεωρηθεί έσοδο της επιχείρησης και θα αυξήσει τα κέρδη και κατά συνέπεια τη φορολόγησή της. Από την άλλη πλευρά αν δικαιούχος του ασφαλισματος θα είναι ο επιζών συνétairos η φορολόγηση θα είναι ακόμα μεγαλύτερη.

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο μόνος τρόπος ναλυθεί αυτό το πρόβλημα είναι η οδός της δημιουργικής και νόμιμης φοροαποφυγής: Οι συνétairos αφού αποφασίσουν σχετικά με το ποσό που αντιστοιχεί στον κάθε έναν από την αξία της επιχείρησης, ασφαλίζονται ξεχωριστά για τα ποσά αυτά. Παράλληλα μεταβιβάζουν τα μερίδιά τους στους συνεταιίρους τους με συμβολαιογραφική πράξη «Δωρεά εξαιτίας θανάτου». Δικαιούχοι του ασφαλισματος θα είναι οι κληρονόμοι πρώτου βαθμού συγγενείας (σύζυγος και παιδιά). Αυτό σημαίνει σχεδόν μηδενική φορολόγηση του ασφαλισμένου κεφαλαίου. Τα μερίδια του αποθανόντος μοιράζονται στους επιζώντες συνεταιίρους. Η επιχείρηση συνεχίζει να λειτουργεί απρόσκοπτη και όλοι είναι ευτυχισμένοι. Οι συνétairos δεν θα έχουν κανέναν άλλο να ελέγχει τις κινήσεις τους, ενώ η οικογένεια του θανόντος έχει πάρει το ποσό που είναι απολύτως δίκαιο σύμφωνα με την τρέχουσα αποτίμηση της επιχείρησης.

ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΘΑΝΑΤΟΥ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΩΣ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ 65 ΕΤΩΝ

Αν η ηλικία των δύο στελεχών είναι:	Τότε η πιθανότητα ότι ένας από αυτούς θα πεθάνει πριν από τα 65 έτη είναι:	Πιθανότητες θανάτου ενός από τα τρία στελέχη πριν από τα 65 έτη			
		Ηλικίες			Πιθανότητα
30 30	48%	30	30	30	63%
30 40	47%	30	35	35	54%
30 45	46%	30	40	40	61%
35 35	47%	35	35	35	61%
35 45	45%	35	40	50	58%
40 40	45%	40	40	40	60%
40 50	42%	40	45	50	57%
45 45	43%	45	45	45	57%
50 50	39%	50	50	50	53%
55 55	33%	55	55	55	45%
60 60	22%	60	60	60	31%

Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το φορολογικό αντικίνητρο... Τα ασφάλιστρα δεν εκπίπτουν από τις δαπάνες των επιχειρήσεων.

Βεβαίως η αξία της επιχείρησης αλληλάζει συνεχώς είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω. Είναι επιβεβλημένο λοιπόν να γίνεται μια δυναμική αποτίμηση κάθε περίοδο που οι συνθήκες μεταβάλλονται. Η αλλαγή των ασφαλισμένων κεφαλαίων είναι εύκολη αρκεί να μην υπάρχουν σοβαρά προβλήματα υγείας. Το κόστος της ασφάλισης εξαιρετικά χαμηλό. Εξαρτάται από την ηλικία του ασφαλισμένου και τις περισσότερες φορές είναι λιγότερο από τους ετήσιους τόκους του κεφαλαίου που ασφαλίζεται.

